

Nro. 18.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártiusnak első napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Néhaj *II Leopold* Császár és Király 1790-dik esztendőben Márt. első napján történt halálának emlékezetére a' Fels. Cs. K. udvar tegnap estve vigiliát, ma dél előtt pedig exequiát tartván, nagy bnzgósággal való áhétatosságot mutatott az udvari kápolnában sok ide való fő úri személyeknek jelenlétekben. Mostan uralkodó Fels. Urunk egy szép emlékeztető oszlopot fog néhaj halhatatlan emlékeztető *II József* Császár és Király emlékezetére a' Császári lakó palota és a' Cs. bibliotéka közt lévő tágas *József* nevű piatzon fel emeltetni, mellynek el készitetése *Zanner* híres Professor úrra vagon ő Felsege által bizattatva.

Mátyás úrsi erőssen fogta nállunk a' dolgot, harmad napig éjjel nappal olly kemény hideg vólt, hogy a' belső és *Leopold* várasa közt folyó *Dunának* színe úgy zajlott mint a' leg keményebb télen December és Januárius hólnapokban, az el múlt éjjel engedelmesebb lévén a' hideg, nagy hó esett. Most már nem azon szorgalmatoskodnak a' *Bétsi* mézszárosok, borárosok, vendégfogadósok's több illyen forma szörű emberek, hol vehessenek magoknak a' jövő nyárra hivesítő jeget, hanem inkább hogy elegendő fát vehessenek hideg szobá joknak futására.

Károly fő hertzeg Generális mellé, a' kire a' mint már egynéhányszor említettük, bízottott a' Cs. K. armádiának fő kórmánya, Gr. *Bellegarde* Generális adatott segítségül. Ezt azt urat úgy festik le azok, a' kik őtet közelebről esmerik, mint derék politikust, tactiust, nagy vitézt, és felebaráti szeretettel bíró embert, a' ki kötelességének folytatásában fáradhatatlan, fejedelmének hív szolgája, *Wurmser* fő vezérnek különös bárátyja, és minden jó katonának édes atya. Ezen különös tulajdonságaira való tekintetből mind a' fejedelem, mind a' fő vezérek sok fontos alkalmatosságokban szolgálatjával kívántak élni.

Hadi készültek.

A' Fr. Országban vólt, de onnan villza jött utasok azt beszélik, hogy a' *Párisi* fő kórmányszék más formába önti a' Fr. armádiákat, és egyedül ollyakat emel fő hadi tisztségekre, a' kik lelkestől testestől a' respublica alkotmányához ragaszkodtak, s annak állandóságáért minden szempillantásban készek véreket áldozatul adni. Ezek a' Fr. Országból jött utazók bámúlva beszélik azon kegyetlenséget, a' mellyel a' nemzeti commissariusok az ifjúság fegyverbe való öltöztetésében élnek. Sok helységekben éjjel nappal együtt vagynak a' requisitio alá vetett ifjak, és az ő-

ket erőszakkal katonaságra kényszerítőket erőszakkal verik vissza.

A' *Koblentzi* tudósítások szerént éjjel nappal battériák és sántzok tsinálásában foglalatoskodik az ellenség. A' város és a' *Mosella* hidjától fogva az úgy nevezett *Brunnenstubig* 1500 munkás dolgozik naponként a' *Péter* hegyéig húzatandó futó sántzokon. — *Trierbe* 121 ágyú az azokhoz tartozó puska poros szekerekkel és munitziókkal vitettek *Metzből* (Metisből) — A' vezérek is olly forma rendeléseket tétetnek, a' mellyekből észre lehet venni, hogy *Düsseldorfot* által nem engedik vérontás nélkül. A' Fr. Országból *Belgiumon* keresztül masirozó népnek vége hollja nintsen. A' nem régiben *Brüsszelen* keresztül masirozott truppok *Flandriába*, *Hennegauba* és *Rysselbe* küldettek azt ott támadott zenebonának le tsendesítésére. — A' már *Belgiumba* ment és ennekutána is menendő fegyveres népnek száma 50000 főre tétetik.

A' minémü készüllettel vagynak a' *Frantziák* a' jövő táborozásra nézve, épen olly nagy sőt még nagyobb készülteket tétetnek ellenek a' szövetséges hatalmasságok, és ha az általok fel tétett békességes pontokra reá nem áll a' *Párisi* kormányshék, és szép szerivel vissza nem adja a' *Német* Országi tartományokat, erőszakkal fogják arra kényszeríteni, és akkor osztán a' szövetséges fejedelmek sipjaiknak nótája szerént kell *Frantzia* uraiméknak a' lejtőt járni. A' *Rénus* mellé *Olasz* Országba küldetett Cs. K. seregeknek, ágyúknak, 's munitzióknak számát nem egy könnyen lehetne meg határozni, ezek pedig másféle fenytékben, 's másféle állapotban vagynak mint az egyenlőség országában.

A' *Rénuson* túl fekvő Cs. K. 's *Német* Birodalombéli armádiák külső vigyázó seregei következő módon 's következő *Generálisok* alatt vagynak ki állitva: A' *Hohenlohe* hertzeg vezérllése alatt

való forporoztok a' fő armádiánál kezdődvén, *Ba-charich*, *Zimmern*, és *Martenstein* helységekben keresztül a' *Nahe* vizéig nyúlnak ki; ezen túl a' *Kray* Generális komandójára bízott vigyázó seregek kantoniroznak a' *Nahe* mellett fel felé *Vendstet-nig*; onnan *Rusweilerig* 's *Homburgig* *Kospot* Ge-nerális igazgatja a' vigyázó seregeket. — A' Gr. *Wurmser* armádiájának forporoztjai B. *Mészáros* Generális alatt *Homburgnál* kezdődvén *Kaysers-lautern* előtt *Hochstetig* és *Spayerbrunnig* nyúlnak ki; ottan kezdődik a' *Hocze* Generális vigyázó kordonnya, 's *Neustadton* keresztül a' *Spajer* pa-tak mellett egész *Edenkobenig* megyen; végtére *Otto* Generális *Spayertől* *Lingenfeldig* fel menvén ottan a' *Rénus* vizére támaszkodik.

A' két forporoztok közt, mellyek közt két órányi járó föld vagyon, fekvő neutrális helysé-gekben mind az *Austriai*, mind a' *Frantzia* armá-diáktól szabad a' katonáknak bé menni, 's pén-zeken eledelt és italt venni magoknak, de ott hál-ni, avagy a' lakosoktól ingyen kvártélyt 's egye-bet kérni, annyival inkább erőszakosan el venni, kemény büntetés alatt meg vagyon tiltva.

Olasz Ország.

A' *Turini* levelek egyenlőképen erősítik, hogy a' *Szárdiniai* király és a' *Frantzia* respublika között munkában van a' békesség. A' múlt Jan. végén tartatott hofzas Státus conferentziában, melly-ben a' királyi hertzegeken kívül a' *Turini* Érsek és Kárdinális is jelen volt, jól meg fontoltatván az Országoknak körülállásai, szükségesnek lenni íteltetett a' *Frantziák* által ajánlatott fegyver-nyugvásra reá állani, és az alatt olly készülete-ket tenni, hogy akár békesség legyen, akár to-vábbá is folytattassék a' háború, mind a' két eset-ben elegendő legyen az egyesült Cs. K. és Szár-diniai armádia a' maga védelmezésére. — A' *Madritti* udvar egész erejével azon dolgozik, hogy

a' Szárdiniai király is követvén az ő nyomdókat, a' hadakozástól megszünnyék. Amaz semmit sem akarván végezni a' *Bétsi* Fels. udvar híre és jóváhagyása nélkül, a' Januáriusi conferentzia után mindjárt kurirt küldött a' Fels. Császárhoz.

Ki légyen *Szuwarow* Orosz Feldmarsál, jól tudja az Olvasó Publicum a' Lengyel Országi utolsó revolutiónak históriájából; de azt talán még eddig senki sem tudta, hogy ez a' híres vezér a' *Wendei* rojalista Gen. *Charettével* levelezett. Egy Olasz Országban költ közönséges újság levélben egy ilyen barátságos levelét olvassuk a' nevezett Orosz fő vezérnek, melly szóról szóra ekként vagyon Fr. nyelvből fordítva: „*Wendei* héros, ősi vallásodnak híres védelmezője idvez légy! A' hadaknak erős Istene függessze szüntelen reád kegyelmes szemeit, igazgassa karjaidat ellenségeidnek ezer batallionjai felett, a' mellyek a' bosszút álló Istenségnek zászlói alatt akként fognak szélylyel szórattatni, mint az északi szelek által megháborított fáknak levelei. Ti pedig halhatatlan *Wendeisták*, a' Fr. nemzet régi ditsőségének hűséges őltalmazói, a' ti vitéz vezérteknek igaz fegyveres pajtásai, magasztaltjátok fel az úrnak templomát, és királyaitoknak királyi székét. Vesszenek el a' gonoszok a' földnek szinéről, sőt még az ő nyomdokaik is irtassék ki! Akkor olztán térjen vissza a' békesség, és a' szélvezek által leveleitől meg fosztatott arany lilomnak régi tsemétéi ismét nevedjenek fel. — Vitéz *Charette*! a' Fr. nemességnek ditsósága, tellyes a' föld kerekése a' te ditséreteddel, bámúlással tekint reád Európa, és én is álmélokodom rajtad, a' midőn vitéz tetteidet meg gondolom. — Valamiképen a' Filisteusoknak végső romlásokra *Dávidot*, úgy a' hitetlen Frantziák veszedelmekre tégedet választott ki az igaz és bosszú álló Isten — Imádd végzetlen végzéseit — fuss oda — támadj fel és verd meg ellenségeidet, minden lépéseidet győzödelem fogja követni. Ezt kívánja a' betsület mezején meg

„Őszült vitéz barátod, és annak tanúbizonysága, hogy a' hadaknak istene a' te benne való bizodal-
matat bizonyos győzelmekkel fogja meg ko-
ronázni. Ditsőség légyen a' minden ditsőség
kútfejének, ditsőség kövessen tégedet az ő vála-
zottát!“

Egy Olasz Országai kereskedő levelet írván
egy *Lyoni* fabrikánsnak, arra kérte őtet, hogy
küldjön néki a' fabrikájában készült selyem por-
tékából mustrát, egyfzersmind tudósítsa őtet,
mennyiben fogná tőle az assignátákat el venni.
A' fabrikáns egynéhány darabból küldött néki
mustrát, hanem kész pénzel kívánta magát ki fi-
zettetni. A' leg alábbvaló matériájának mustrá-
ját egy 500 líverni assignátába takargatta, de egy
ízóval sem határozta meg, mennyiben fogná ezen
assignátát el venni. Meg bosszonkodván az Olasz
Országai kereskedő meg töltötte a' pipáját, és az
500 líverni assignátán meg gyújtotta azt.

A' *Génuai* földről jött tudósítások szerént
egynéhány ezer emberrel szaporítatott az ott fek-
vő Fr. armádia; de mivel a' szükséges eleség és
köntös nélkül szükölködik, rossz hadi fenyíték alatt
tartatik, se lovai, se őszvérei nintsenek a' ma-
gazinumoknak és tábori eszközöknek egy helyből
más helybe való vitetésére, e' mellett nagyon
meg únta a' katonaság a' tábori nyomorúságokat,
semmi tsudákat nem fognak a' jövő táborozásban
tsinálni.

Nagy Britannia.

Thevall úr *Londoni* nevezetes publicista sem-
mit nem ügyelvén a' közelébb múlt észlendő vé-
gén hozatott, és mind a' két Parlamentom által bé-
vétetett *Conventionsbillre*, most is a' maga poli-
tica letzkéire, mellyeket az egész böjtön által tar-
tani kíván, hívta a' publicumot; hirdetményében
azt igézte, hogy ő magát a' nevezett *Billhez* szo-
rosan fogja alkalmaztatni, letzkéire egyfzerre 49

személynél többet nem bocsátani, és a' törvényhozó hatalom által még meg hagyatott jó alkalmazhatóságot hazafiainak bődögitására fordítani.

Az *Edinburgi* magistrátus pompás vendégséget adott az *Artésiai* Grófnak, a' következett estvéli bálra is meg hívta, de a' ki hazájának szomorú környülállásain való búsulásával mentegetvén magát, azon meg nem jelent. — A' *Gvadeloupi* Amerikai szigetbe küldetett Fr. biztos minden fegyver viselhető lakosokat requisitio alá vetett, és olly készülteket tétet, mellyekből azt a' következtetést lehet ki húzni, hogy ő egész erejét a' Britanniai szigetek ellen fogja fordítani, kiváltképen értésére adatván, hogy a' *Kristián* kormányára bízott Angliai flotta, a' tengeri izélvezekkel való hosszas küszködései után kéntelen volt az Angliai kikötő helybe vissza térni.

Mint hogy a' *Madritti* és Fr. reszpublika közt tökéletességre ment békekesség, melly szerént az elsőbb az utólsóbbnak a' *Sz. Domonkos* szigetét által engedte, egyenesen ellenkezik az 1712-dik esztendőben szerzett *Utrechti* békekességnek tizikelyeivel, tsaknem lehetetlen a' *Londoni* és *Madritti* udvarok közt támadandó háborúságot elkerülni. Már is minden Fr. emigránsokból álló seregek parantsolatot vettek a' *Sz. Domonkos* szigetébe való masirozásra, és annak Frantziáktól való el vételére.

A' mint már meg mondánk, *Febr. 2-dik* napján ismét el kezdődtek a' Parlamentális gyűlések, és minekutánna a' *Wallisi* hertzegné Izerentsés szülésére nézve ő királyi Felsegeknek, és a' *Wallisi* hertzegnének és hertzeg asszonynak örvendező adreiszkek küldettek volna, leg elsőben is *Grey* úr a' király békekességről tett ígéretére emlékeztette az alsó Parlamentomot, 's azt kívánta *Pith* ministertől, hogy jelentse ki előttök, minémü lépéseket tett legyen a' ministerium a' békekesség eszközlésében. Erre *Pith* minister azt felelte, hogy ő néki

hatalmában nintsen az erre való felelet; de ezzel *Grey* úr meg nem elégedvén azt mondotta, hogy nyóltzad nap múlva egy motiot fog a' Parlamentomban ez eránt tsinálni. — *Robinson* úr a' Szárdinai királynak 's másoknak költsön adott summa pénz ellen támadott fel, 's azt javasolta, hogy egyetlenegy Parlamentális tagnak se légyen szabad kezességül lenni az idegeneknek adandó pénzért. — Gondolni lehet, hogy az illyetén projectumokkal egyedül az anteministeriális résznek tagjai állanak elő, a' kik felettébb tartanak attól, hogy ha valamikepen *Fox* úr mostani nagy catharusa miatt a' Parlamentomban nem szólhatna, nem bóldogúlhatnának fel tételekben. — *Berlinből* gyakran kúrirok küldetnek *Londonba*, mellyből azt húzzák ki a' hajszál hasogató politicusok, hogy a' Prussziai király a' *Londoni* udvar és Fr. respublika közt szeresztetendő békességen munkálodjék, *Pitt* minister sem tagadja ezt, de ha valaki töle tudakozzá, mennyire ment légyen a' békesség dolga, mindenkör ezt szokta felelni: A' *do gok in statu quo* vagynak, mellyből se jót se rosszat ki nem lehet húzni. — Egy valaki a' ministeriális részről azt projectálta, hogy az *Arctésiai* Grófnak Angliában való bátorságossabb megmaradására, tegye ötet a' Szárdinai király a' maga követjévé; de mivel békességes alkuba botsátkozott a' *Turini* udvar a' Fr. respublikával, bé nem vehette ezen tanátsadást.

Frantzia Ország.

A' *Thionvillei Merlin* elegendő tanúbizonyságokkal meg mutatta, hogy azon időben, mellyben a' Cs. Királyi seregek a' *Moguntzia* előtt lévő földi erősségeket meg vették, a' Directorium parantsolatjára *Párisban* indúlt és útban vólt, akkor pedig mikor *Manheim* capitulációra lépett Gr. *Wurmserrel*, már *Párisban* vólt. Mentségének okai helyeseknek lenni találtatván fel szabadítatott az ellene tett vádaknak terhe alól.

A' tengeri dolgokra ügyelő miniszternek 12 millió livert rendelt a' Directorium olly véggel, hogy abból tökéletes állapotba helyheztesse az Anglusok ellen hadakozó Fr. hajós seregeket. A' Directoriumnak ezt a' végzését nemcsak jónak és szükségeknek ítélte, hanem jóvá is hagyta az ifjú Tanács.

Lemoine Generális a' *Morbiháni* kerületben fekvő patrióta seregeknek vezérje arról tudósította a' végrehajtó Tanácsot, az az a' Directoriumot, hogy a' múlt Jan. 11 dik napján *Guer* vidékén, a' pártosok és republikánusok közt esett viadalban 5 rojalista vezérek maradtak a' tsata piacon. Ezek között találtatott az emigránsokat *Quiberoni* szigetben múlt nyáron vezérlő emigráns Generális *Puysaye* is, de már sokszor hirdették *Charette* Generálisnak is halálát, még is mái napiglan is él, és nem kevés bajt okoz a' patrióta vezéreknek, ki tudja nem támad e' fel ma hólnap *Puysaye* emigráns Generális is.

Egy *Röderer* nevű Fr. tudós szép rendel, tsendesen és minden részre való hajlás nélkül egybevetette, meg magyarázta, 's meg világosította azoknak okait, a' kik a' *Rénus* vizéig akarják a' Fr. respublika határait ki terjeszteni, és azokét is a' kik ezen értelmet meg tázafolni kívánják. Nem tagadja ugyan azt, hogy abból nagy haszna ne lenne a' Fr. republikának; de meg mutatja az abból jövődöben is következhető veszedelmet, károkat, és nyughatatlanságot; meg mutatja annak lehetetlenségét a' mostani körülállások közt; meg mutatja, hogy nagyobb ditsőségére 's hasznára szolgál a' republikának a' tsendes békesség, mint akármelly erőszakkal keresett nagy birodalom.

Febr. 7-dikén azt izente a' Directorium az ifjú Tanácsnak, hogy *Febr. 20-dik* napjától fogva sem kenyér, sem hús nem fog ki osztatni a' *Párisi* osztályoknak, kivéven a' szükölködő szegé-

nyeket és betegeket, a' kiknek valamint eddig, úgy ennekutánna is ingyen fognak azok adatni; a' többi lakosok pedig vegyenek magoknak pénzen a' nemzeti magazinumokból, mellyeket mindenkor töltve fog tartani a' belső dolgokra ügyelő minister. Ha igaz, soha sem vóltak a' *Párisi* aszonyok olly nagy foglalatosságban mint most, ennekelőtte haj fodorításnál, fejkötő tsinálásnál, aszonyi köntös várásnál, himezésnél, tsipke szövésnél 's több efféle aszonyi munkáknál egyebet nem tanúltak; most pedig mindenféle lép és férfiakat illető mesterségeket, nevezetesen rajzolást, rézmettést, könyvnyomtatást, óratsinálást gyakorolnak, és az Ifjúság nevelésében is foglalatoskodnak. A' *Wendei* lakosok egynéhány helységben ki nyilatkoztatták *Gratien* patrióta Generálisnak azon helyeket, holott *Charette* maga armádiájának magazinumait, ágyúit, és munitzióit a' föld alá rejtette. — — *Hoche* Frantzia Generális minden úton módon azon iparkodik, hogy a' jó hadi fenyítéket vissza állithassa maga armádiájánál, minap egy compánia fel prédálván a' respublikának egy boros, és más portékás magazinumát, 's azoknak meg vételére kényszerítvén a' lakosokat, mind a' tiszteteket, mind a' köz embereket kasszirozta, sőt az elsőbket 6 hólnapi árestomra hányatta, hogy a' köz emberek törvénytelenységét meg nem akadályoztatták.

Nem azért küldetnek az Amériikai coloniákba nemzeti biztosok, hogy a' szabadságba helyeztetett fekete emberekkel azon jótéteménynek édességét meg kóstoltassák, hanem hogy az ő általok okoztatott rendtelenségeknek határt szabjanak. *Cayenneben*, a' déli Amérikában fekvő *Guádna* nevű szigetnek városában 14000 illyen fekete emberek közzül, 10000-en mentek bé, és kézbebek az éhséggel küzködni, mint a' vólt uraikkal kötött alku fzerént bérért is szolgálni 's dolgozni, és imé ez által akarják a' rajtok végbe vitt kegyetlenséget meg bosszúllani.

Febr. 7-dik napján azt kívánta a' Directorium az ifjú Tanátstól, hogy 15 millió kész pénz adassék a' belső dolgokra ügyelő minster kezébe; ezen kívánságának meg vizsgálására mindjárt egy különös commissiót rendelt az ifjú Tanáts, annakutánna ki küldvén a' gyűlés palotájából a' halgatókat, a' felől tanátskozott; mi módon lehetne a' respublika creditorjainak szomorú állapotokat meg jobbitani, a' kik közzül sokan egy-néhány milliomot költsön adván a' Statusnak, most sem töke pénzeket, sem intereseket bé nem vehetik, és közelgetnek a' kólduló páltzához.

Bizonyosnak mondatik, hogy a' mostani hadi dolgokra ügyelő minster *Dubayct* Generális *Konstántzinápolyba* fog követtségbe menni, a' hadi ministerséget pedig a' mostanában Austriai fogságból ki szabadúlt *Bournonville* el nyerni — *Cornmartin* ellen, a' ki nem régiben egy-néhány ézten-dökig tartó várbeli fogságra sententziáztatott, 's oda el is vitelett, újabb processus indítatik, olly bizonyság levelek küldettétvén bé ellene, a' melylyekből világosan ki sül, hogy ő *Cáenben* alsó *Normandiának* anya várasában való fogságából is titkos levelezést tartott a' Fr. respublika ellenségeivel. — A' *Vannesi* levelek is erősítik, hogy *Puy-saye* emigráns Generális 90 granatirossal, és 500 Chouánsokkal együtt a' minapi *Gueri* tsatában el esett. — A' Directorium rendelkezéséből naponként 150000 font kenyeret, és 10000 font húst osztogattat ki ingyen a' belső dolgokra ügyelő minster a' *Párisi* szükölködő szegényeknek, más-ként éhel halásra kellene nékiek jutni a' naponként öregbedő nagy szükség miatt.

Az *Antverpiai* lakosok az ellen panaszolkodtak a' Directoriumhoz küldött instántziájokban, hogy noha fel szabadítatott legyen is a' *Scddis* folyó vizén való kereskedés, még is mindazáltal ők annak kevés hasznát tapasztalják, kiváltképen a' miólta az Anglus kapzsi hajók a' nevezett folyó víznek napnyugoti bé folyásán ólálkodnak, 's az

oda bé menni akaró kereskedő hajókat mind el rabolják. Erre azt végzette a fő kormányfűk, hogy azon akadálnak el háritására tétessenek meg a' szükséges rendelések. — Sokan azon Belgiumi közönséges tífztviselők közzül, a' kik eleinte le nem akarták a' polgári hitet tenni, látván, hogy e' miatt hivataljaiktól meg foľztatnak, engedelmeskedtek a' respublika ez eránt hozott törvényének; a' kik ezt nem mivelték, minden személy válaľztás nélkül el veltették tífztségeket. — Azt az időt is közelgetni mondják a' *Belgiumi* levelek, a' mellyben a' papi örökségek a' nemzet számára el vétetnek.

Elegyes Dolgok.

A' múlt esztendőben 303 főre ment a' *Jénai* universitásban tanult ifjúságnak száma, a' kik közt 601-en voltak külföldiek. — Az *Austriai* Lengyel Ország 10 kerületekre fog fel oľztatni. — *Bönn*-ban Febr. első napján egy Fr. köz dragonyosnak, a' ki *Krouzenakban* az ellenségnek 5 emberén magát által vágta, 's hármat közzülök a' földre terített, a' közönséges piatzon egy igen betses kardot ajándékozott a' Directorium képeben *Ernous* Generál, 's méltónak mondotta a' hadi tífztségnek viselésére, ha a' törvény ki nem rekesztenié attól ötet mint olvasni és írni nem tudót. *Frantzia* Országban már is sok *Jakobinusi* klubok vagynak. — E' hólnap' kezdetében olly szép nyári napok voltak *Londonban*, hogy már a' fetskék is tsuportosan mutogatták magokat. — Néhai *Egallite* *Filépnek* (annakelőtte *Orleánsi* hertzegnek) meg maradt borái, és *Roberspiernek* házi bútorjai kótyavetyére tétetvén kéz pénzen el adattak. — *Jourdán* Generálist magához ebédre hivatván a' belső dolgokra ügyelő minister, 45 fogás eledelt vitetett fel asztalára, az asztali ékesség által a' *Mobözzi* fel szabadítatott blokáda, és a' *Fleurusi* viadal mezeje adatott elő. — *Gr. del Campo* a' *Alange* küldetik *Madridból* ide, *Bétsbe* követségbe;

Marquis del Campo Párisba; Macerano a' Flammandus testörző sereg kapitánya Londonba. — Szárdiniából két küldöttek mentek Génúán keresztül Párisba Villáris Fr. minister passzusával — Toulonban egy 16 linea hajókból álló Fr. flotta vagonon készül, mellyhez 40 ágyús saluppék fognak ragasztatni. — Laybachban, 's annak környéken földindulás éreztetett. — Ebből azt jövendölik a' vén aszony próféták, hogy ebben az elztendőben nagy változás lesz a' politikus világban. Ugy de jámbor emberek, mitsoda eggyessége vagon a' föld indulásnak a' politikával?

Magyar Ország.

Ungvár Vármegyéből Febr. 18-dikán. Nállunk az időnek járása olyan, a' minémöröl a' leg éltebb emberek sem emlékeznek, az ifzonyú sárral szüntelen küzködünk, melly miatt se épületekre, se tűzre, sem egyéb szükségre való fát hordani nem lehet. A' hónap hirté sints, hanem az első mindennapi, az idő olly meleg, hogy már némely fák virágoznak is — az életnek az árra a' pénznek nagy szüke miatt annyira le szállott, hogy a' szántó vető embernek az arra fordított munkájának a' bérít se fizeti meg, még is a' padon hever.

Gigéről Somogy Vármegyéből Febr. 12 dikén. Itt nállunk egészlen tavasz formát öltözött az idő magára, szép gyenge essők járnak, a' mellyek mindent meg újítani, és az ő'zi vetést növéstre indítani kezdték, az emberek a' tavaszi szántáshoz és szőlő munkához is hozzá fogtak; tsak hogy valamint sokan örülnek az időnek, úgy sokan betegjeiken és halotjaikon keseregnek, mivel e' tájon a' veres himlő, és az avval járó torokfájás, guga, és petéts sok embert a' föld alá dugott. Ugy gondolkozánk, hogy az idén a' kenyér szükebb a' bor edesebb fog lenni; de bátor nállunk kevés bor lett is, még sem szük, mivel Tólna Vármegyéből majd minden nap hordják

tsakhogy a' bort hozó emberek félvén a' száraz nyártól, és a' viznek szükségétől, akarván a' kortsmárosokat meg kimélleni, jól ki szivogatnak a' hordókból, 's annyi vizet töltögetnek azokba, hogy akármely bornemissza ember is meg ihattya, sem fejfájást nem kap, sem meg nem részegszik.

Egy szegény oskolamester úgy annyira érezte a' szükség terhét, 's úgy meg éhezett, hogy Prédikátorához folyamodván keserves panaszra fakadt ki, 's azt mondotta, hogy a' nagy éhség miatt a' providentiáról is kételkedni kéntelenítetik. — Más nap korán reggel fel kelvén ágyából, ehes hassal, nagy búval, hirtelen lármat hall, ki ugrik szobájából, nézi mi dolog, hát egy nyulat kergetteini lát, melly konyhájába bé futott. Ő is meg örül a' prédának, ki húzza a' konyha alól, meg öli, meg nyúzza, nyársra vonja, meg süti, jó lakik belőle, 's akkor osztán el hitte, hogy vagyon providentia. Egymás oskolamester meg jobban hitte, mivel sok búza szemet látván a' tarlóban, számos tsirkeit zsákra rakta, oda ki vitte, ki öntötte, mellyek úgy széllyel szaladtak, hogy soha egyet se látott többé közülök. És így egyiknek semmije se lévén jó lakott, a' másik pedig a' sok tsirke mellett is meg éhezett.

T u d ó s i t á s.

Weber Simon Péter, Posoni Könyvnyomtatónál ki jöttek, és József napi Pesti vásárkor taláthatnak az ő szokott szállásán, ezen új könyvek: —

Gróf *Gvadányi József*, Magyar lovas Generálisnak, *A' világnak közönséges históriája*. Első kötet, a' mellyet Magyar Hazájához viseltető szeretettül ösztönöztetvén, és néhány jeles, és hiteles Autorokból ki szedegetvén, ugyan ezen Hazájának élő nyelvén bátorodik nékie, mint igaz fiúi szeretetnek áldozatját mély alázatossággal bé mutatni. 8-vo majóri 1 fl. 12 xr. a' rézre metzett képével egygyütt. Ez az első kötet szól a'

bé vezetés után, az első Részben: 1.) A' Zsidókról. 2.) A' Babilóniakról. 3.) Phaenitziusokról. 4.) Az Egyiptusokról. 5.) A' Sinaiakról. 6.) Az Indiaiakról. 7.) A' Scythákról és Celtákról. 8.) A' Médusokról, Persákról, és régi Asiai nemzetekről. A' második Részben: A' Görögökről egészen a' Romaiak által lett meg hódoltatásig. Bé fejezi ezt a' Rész: a' Görögöknek szép mesterségeikről, literaturájokról, és tudományokról való le irással. Ezen jeles és hasznos munka fog folytatni egészen a' mostani időkig.

Gróf *Gvadányi József*, *Unalmas órákban* vagy is a' téli hosszú estvéken való idő töltés. 8. 30 xr. Vagynak még több munkájiból ezen Méltóságos Autornak.

M. T. Cicerónak az emberi tisztéről és kötelességeiről, a' maga fiához írt három könyvei, Magyarra fordította *Kovácsnai Sándor*, a' M. Vásárhelyi Col. N. érdemes Tanítója. Ki adta Engel Krestely János. 8. 36 xr.

Gáti István, a' természet históriája, melyben az ásványoknak, plántáknak, és állatoknak három világát, azoknak meg esmértető bellegeivel, természetekkel, hasznokkal, hazájokkal, rendbe szedve, és a' gyenge elmékhez alkalmaztatva, mind együtt Magyar nyelven leg először ki bocsátotta. 8. 30 xr.

Handerla György, új méhészt, avagy is a' méheknek Magyar Hazánkhoz alkalmaztatott gondviselése. Második meg bővített, 's jobbítatott ki adás. 8. 20 xr.

Weszprémi István, M. D. Magyar Országihat különös elmékedések. 8. 20 xr.

Yung Ejtzakáji és egyéb munkáji, fordittatnak Pétzeli József által, két kötet. 8. 1 forint.

Imádságos könyv, melly a' keresztény ember mindennemű állapotjához, és a' Magyar Anyafszentegyháznak szokásához alkalmaztatott. 8. író papirosból 30 xr. nyomtató papirosból 20 xr.

Campénak Psychológiája. 8. 18 xr.

Campénak Erköltés könyvtéskeje. 15 xr.

A' Felséges Cs. és Királyi már meg nyertt kegyelmes engedelem mellett, fogok nyomtatni a' Halgatóim Izámára valamelly munkát a' házai törvényekről. Elzre vettem, hogy a' Halgatóimon kívül is egy két érdemes ifjú embernek tétzik reá praenumerálni. Nem lelietellen, hogy többen is légyenek. Azért hirdettetem ki, hogy azoknak is fogok exemplárokat nyomtatni, a' kik felöl leg fellyebb Májusnak elein bizonyossá téttettem, hogy egy exemplárért 3 Rforintokat praenumeráltak. Mellyre nézve kérem illendően az itt következő Urakat, méltóztassanak a' praenumeratziót el fogadni, és engemet a' felöl tudósítani. Posenban Prof. Fábri: Györben a' Ref. T. Prédikátor; Komáromban Préd. T. Mindszenti vagy Prókátor Pataki; Pápán Prof. Lácza; Pesten Prókátor Horváth Ferentz; Miskóltzon Prof. Várad; Debretzenben a' Collegyiom Bibliothecáriussa; N. Kállóban Archivárius Szücs; Szatthmáron Notárius Jenei; Gyulán a' Ref. Prédikátor; N. Váradon Prókátor Száklányi; Kassán Senátor Fülöp; Eperjesen Prókátor Melioris; Lonsontzon Prof. Rozgonyi; Rimafzombaton a' Ref. Káplán; Beregszázson T. Préd. Kömlei; Bétsben Udv. Cancellista Engel — Urakat, és mindenütt a' könyvkötöket 's könyvárosokat, egy egy exemplárt igérvén tizen felyül fáradságokért.

A' kinek tétzik, magamnak is írhatnak szabad postán. S. Patak 14-dik Febr. 1796.

*Kövi Sándor mk.
Professzor.*

A' mai postával következő numerusú coperták alatt járó M. Kurir Erd. Olvasóinak küldök Almanakot: 77. 90. 108. 110. 111. 112. 130. 131. 250. 251. 332. 409. 412. 433. 446. 448. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 462. 474. 479. 480. 481. 482. 484. 485. 487. 490. 493. 495. 503. 504. 505. 506. 517. 519. — A' következő numerusoknak a' jövő postán fogom meg küldeni. —

D. D. S.